

Elim deb, yurtim deb yonib yashash kerak!

Turkiston

1925-yildan chiqqan boshlagan

«Kamolot» yoshlar ijtimoiy harakati Markaziy Kengashining nashri

www.turkiston.uz

2015-yil 18-fevral, chorshanba № 14 (15860)

E'tibor

Рустам Назарбаев олган сурат

БАРКАМОЛ ЎСАЁТГАН БОЛАЛАР

Мамлакатимизда Президентимиз ташаббуси билан ўқувчи-ёшларни спортга кенг жалб этиш, уларнинг мунтазам шуғулланишини йўлга қўйиш мақсадида нафақат шаҳар ва туманлар марказларида, балки олис қишлоқ ва чекка ҳудудларда ҳам замонавий спорт иншоотлари қад ростламоқда. Бу эса навқирон авлоднинг қулай шароитларда жисмоний тарбия ва спорт билан шуғулланиши, ҳар томонлама соғлом ва баркамол вояга етишида муҳим ўрин тутаётир.

Давоми 4-саҳифада

УЛУҒ ШОИРГА ЭҲТИРОМ

Андижонда мумтоз адабиётимизнинг забардаст вакили Заҳириддин Муҳаммад Бобур таваллудининг 532 йиллиги муносабати билан адабий-маърифий тадбир бўлиб ўтди.

Тадбирда Президентимиз Ислоҳ Каримов раҳнамолигида бебаҳо маънавий меросимизни тиклаш, ривожлантириш ва кенг тарғиб этишга алоҳида эътибор қаратилаётгани таъкидланди.

Давоми 4-саҳифада

Boshlang'ich tashkilotlarda

7 МИНГ ТАЛАБА ТАФАККУР

эзгу ғоялар атрофида жам

Сарварбек Исмоиловнинг тенгдошларидан алоҳида ажратиб турадиган хусусиятлари кўп десак, муболага бўлар, аммо унинг биргина таълим муассасасида етти мингдан зиёдроқ дўсти борлиги рост. Уларнинг ташвишлари Сарварбекни ҳам безовта қилади, қувончлари қаҳрамонимизнинг ҳам қувончи бўлиб қолган.

Бу қандай йигит эканки, бирорнинг «юк»ини елкасига олиб юрса, ҳозирги замонда ҳам шундайлар бормикан дея ажабланмаслигингиз учун та-

ништирамыз: у — ҳеч қандай сеҳргар ёки ўзгалар ғамини еб, ўзини сира ўйламайдиган «супер одам» эмас. Шунчаки, зиммасидаги масъулиятни

ҳис қиладиган тенгдошларимиздан. Вазифасига келсак, Ҳаракатнинг Андижон давлат университетидаги бошланғич ташкилоти етакчиси.

— Бошланғич ташкилот етакчиси этиб сайланганимга икки йилдан ошди, — дейди Сарварбек. — Ўқувчилигимда ҳам, талабалигимда ҳам ўзимни ҳеч қачон жамонат ишларидан айро тасаввур қилолмаганман, тенгдошларим билан ишлашдан, уларнинг янги ташаббус ва ғояларини қўллаб-қувватлашдан ҳамиша завқ олганман. «Камолот» менга куч ва салоҳиятимни синовдан ўтказиш имконини берди.

Давоми 6-саҳифада

Им сарҳадларида

ДЕПРЕССИЯ — МУАММО ЭМАС!

Ҳаётда турли вазиятларга дуч келамиз. Бевосита ўзимиз билан боғлиқ ҳолатлардан ташқари, яқинларимиз, танишбилишларимиз ҳаётида юз берадиган воқеа-ҳодисалар руҳиятимизга таъсир қилади.

Инсон ана шундай пайтда қандай йўл тутиши лозим? Бир қараганда, оддийгина кўринган ушбу саволга минг хил жавоб бор. Бироқ уларнинг қанчаси илмий асосга эга, самарали? Ёш тадқиқотчи Сабоҳат Тошпўлатова руҳиятда кечадиган мураккаб жараёнлар хусусида мулоҳаза юритаркан, инсон ҳар қандай вазиятда ўзини тўғри идора қила олади, дейди. Унинг фикрича, кўп нарса ўзимизга боғлиқ, ҳатто ўта тушқунлик (депрессия)нинг ҳам олдини олиш мумкин.

Давоми 6-саҳифада

ФАОЛИЯТИМИЗНИ ХОЛИС БАҲОЛАЙЛИК

Dolzarb mavzu

МОБИЛ ТЕЛЕФОН — ЎҚУВ ҚУРОЛИ ЭМАС

Ахборот технологиялари ривожланган бугунги даврда таълим муассасаларида қўл телефонидан фойдаланиш қатъий ман қилинган мамлакатлар бор, десак, ажабланасиз, тўғрими? Аммо бу ҳақиқат. Нега шундайлигини биласизми? Чунки улар компьютер, мобил телефон сингари воситаларнинг фойдаси билан бир қаторда, зарари ҳақида ҳам ўз вақтида тўғри хулосага келган. Франция, Италия, Кипр, Исроил ана шундай давлатлар сирасидан. Японияда эса поезд купесида мобил телефондан фойдаланиш маданиятсизлик белгиси ҳисобланади. Мамлакатимизда ҳам бу борада тегишли ҳуқуқий-меъёрий ҳужжатлар қабул қилинган. Хусусан, таълим муассасаларида мобил телефондан фойдаланиш масаласида.

Давоми 5-саҳифада

МАКТАБ ВЕБ-САЙТИДА ИНТЕРФАОЛ ХИЗМАТЛАР

Kun mavzusi

Ўзбекистон Республикаси Президентлигига номзодлар рўйхатга олинди

Марказий сайлов комиссиясининг навбатдаги мажлиси бўлиб ўтди. Унда Ўзбекистон Республикаси Президентлигига номзодларни рўйхатга олиш, уларнинг оммавий ахборот воситаларида олиб борадиган сайловолди ташвиқоти, номзодларнинг таржимаи ҳоли ва сайловолди дастурлари эълон қилинган босма махсулотларни тайёрлаш тўғрисидаги масалалар кўриб чиқилди.

Сайлов кампанияси мамлакатимиз қонунчилиги ва Марказий сайлов комиссияси томонидан тасдиқланган Ўзбекистон Республикаси Президентлигига номзодларни сайловига тайёргарлик кўриш ва уни ўтказиш бўйича асосий тадбирлар дастурига тўла мувофиқ очик ва ошкоралик тамойиллари асосида амалга оширилмоқда.

Аввал хабар қилганимиздек, юртимизда фаолият олиб бораётган тўртта сиёсий партия — Тадбиркорлар ва ишбилармонлар ҳаракати — Ўзбекистон Либерал-демократик партияси, Ўзбекистон Халқ демократик партияси, Ўзбекистон «Миллий тикланиш» демократик партияси, Ўзбекистон «Адолат» социал-демократик партияси томонидан Марказий сайлов комиссиясига Ўзбекистон Республикаси Президентлигига кўрсатилган номзодларни рўйхатга олиш учун қонунда белгиланган ҳужжатлар тақдим этилган эди. Марказий сайлов комиссияси

сиёсий партиялар томонидан тақдим этилган ҳужжатларни кўриб чиқиб, Ўзбекистон Республикаси Президентлигига номзодларни рўйхатга олиш тўғрисида қарор қабул қилди. Унга кўра, Тадбиркорлар ва ишбилармонлар ҳаракати — Ўзбекистон Либерал-демократик партиясидан Ислоом Абдуганиевич Каримов (1938 йилда туғилган, айна вақтда Ўзбекистон Республикаси Президенти), Ўзбекистон Халқ демократик партиясидан Хотамжон Абдурахмонович Кетмонов (1969 йилда туғилган, Олий Мажлис Қонунчилик палатаси спикерининг ўринбосари), Ўзбекистон «Миллий тикланиш» демократик партиясидан Акмал Холматович Саидов (1958 йилда туғилган, Олий Мажлис Қонунчилик палатаси Демократик институтлар ва фуқароларнинг ўзини-ўзи бошқариш органлари қўмитаси раиси), Ўзбекистон «Адолат» социал-демократик партиясидан Наримон

Мажитович Умаров (1952 йилда туғилган, Олий Мажлис Қонунчилик палатаси спикерининг ўринбосари) Ўзбекистон Республикаси Президентлигига номзодлар этиб рўйхатга олинди.

«Ўзбекистон Республикаси Президенти сайлови тўғрисида»ги қонуннинг 28-моддасига кўра, сайловолди ташвиқоти Ўзбекистон Республикаси Президентлигига номзодлар Марказий сайлов комиссияси томонидан рўйхатга олинган кундан бошланади. Шунга мувофиқ Марказий сайлов комиссияси Ўзбекистон Республикаси Президентлигига номзодларнинг сайловолди ташвиқоти тўғрисида қарор қабул қилди. Қарорга асосан сайловолди ташвиқоти даврида номзодларга, сиёсий партияларга белгиланган тартибда оммавий ахборот воситаларидан фойдаланишда тенг ҳуқуқ берилди. Лекин бу тамойил партия наشرларига нисбатан татбиқ этилмайди. Улар тегишли материалларни исталган ҳажмда чоп этиши мумкин.

Ўзбекистон Республикаси Президентлигига номзодлар «O'zbekiston», «Yoshlar» ҳамда маҳаллий теле ва радиоканалларда, «Халқ сўзи», «Народное слово», «Правда Востока» республика даврий нашрлари ва маҳаллий нашрларда чиқишларни амалга оширади. Номзодларга ўз сайловолди дастурларининг асосий қоидаларини сайловчиларнинг эътибор

рига етказиш учун Ўзбекистон Миллий телерадиокорпорациясининг «O'zbekiston» ва «Yoshlar» теле ва радиоканалларида 900 дақиқадан эфир вақти берилди, «Халқ сўзи», «Народное слово» ва «Правда Востока» республика даврий нашрларида 10 саҳифа наشر майдони ажратилди. Ўзбекистон Республикаси Президентлигига номзодлар оммавий ахборот воситаларида сайловолди ташвиқоти материалларининг турлари, шакллари, услублари ва мазмунини мустақил белгилайди.

Мажлисида оммавий ахборот воситаларига сайловга тайёргарлик кўриш ва уни ўтказишга тааллуқли ахборотлардан фойдаланиш учун барча шароитлар яратилаётгани алоҳида таъкидланди. Шу мақсадда Марказий сайлов комиссияси томонидан 340дан зиёд миллий ва хорижий ОАВ вакиллари аккредитациядан ўтказилди.

Шу куннинг ўзида Ўзбекистон Республикаси Президенти сайловини ёритиш бўйича Республика матбуот марказида мамлакатимиз ва хорижий оммавий ахборот воситалари вакиллари учун брифинг ўтказилди.

Жавлон ВАФОВЕВ,
«Turkiston» мухбири

Президентимиз Ислоом Каримов Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатаси ва Сенатининг қўшма мажлисидаги маърузасида юртимизда ҳукм сураётган тинчлик ва барқарорлик, меҳр-оқибат муҳитини асраш, шу билан бирга, юз бериши мумкин бўлган ҳар қандай хатарларнинг олдини олиш зарурлигига алоҳида эътибор қаратди.

ТИНЧЛИКНИ АСРАШГА МАСЪУЛМИЗ

Дарҳақиқат, бугунги кунда дунёда содир бўлаётган айрим нохуш воқеалар, радикализм, терроризм ва экстремизм каби таҳдидларнинг кучайиб бораётгани шуни тақозо этади. Халқимиз кўлга киритаётган улкан ютуқларга ўз-ўзидан эришилаётгани йўқ. Мамлакатимизнинг тарихан қисқа даврда босиб ўтган тараққиёт йўли, бу йўлда кўлга киритилган, дунё ҳамжамияти томонидан тан олинаётган ютуқ ва марраларимизга қандай синов ва машаққатлар эъзага эришилганини юртдошларимиз яхши англайди. Шу боис тинчликни кўз қорачиғидек асраш долзарб масалалардан ҳисобланади.

Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлиги Маданият саройида аҳоли ва ёшларни турли зарарли иллатлардан ҳимоя қилиш, диний экстремизм ва терроризм хавфини бартараф этишда ўзаро ҳамкорликни мустаҳкамлаш масалаларига бағишлаб ўтказилган тадбирда шулар ҳақида сўз юритилди.

Ўзбекистон Республикаси ички ишлар вазирлиги ўринбосари, полковник А.Мирзаев, Тошкент ислом университети проректори У.Фафуров ва бошқалар Президентимиз Ислоом Каримов раҳнамолигида мамлакатимизда изчиллик билан амалга оширилаётган ислохотлар демократик ҳуқуқий давлат, кучли фуқаролик жамияти барпо этишга, фуқароларнинг эркин ва фаровон ҳаёт кечирishiга мустаҳкам замин яратганини таъкидлади. Аҳоли маънавиятини юксалтириш, фарзандларимизни миллий ва умуминсоний қадриятларга ҳурмат руҳида тарбиялаш йўлида қилинаётган эзгу ишлар юртимизнинг порлоқ истиқболли учун хизмат қилаётир.

Ёшлар ўртасида соғлом турмуш тарзини қарор топтиришда уларни гиёҳвандлик, ахлоқсизлик, четдан кириб келаётган турли зарарли таъсирлардан, «оммавий маданият»нинг таҳдид ва хатарларидан асраш масалалари — доимий эътиборда. Чунки ҳозирги мураккаб замонда миллий қадриятларимизга ёт гоёлар, ёшларимизнинг онги ва қалбини эгаллашга қаратилган ғаразли хуружлар, миссионерлик каби оқимлар тобора кучайиб бораётгани барчамизни янада хушёр ва огоҳ бўлишга ундамоқда.

Давлатимиз раҳбари «Юксак маънавият — енгилмас куч» асарида таъкидлаганидек, «маънавиятга қарши қаратилган ҳар қандай таҳдид ўз-ўзидан мамлакат хавфсизлигини, унинг миллий манфаатларини, соғлом авлод келажагини таъминлаш йўлидаги жиддий хатарлардан бирига айланади ва охир-оқибатда жамиятни инқирозга олиб келиши мумкин».

Тадбирда ёш авлод зарарли диний оқимлар, миссионерлар таъсирига тушиб қолишининг олдини олиш, ёшларни билимли, ватанпарвар ва ҳар томонлама етуқ инсон этиб тарбиялаш борасида амалга оширилаётган ишларга эътибор қаратилди. Ёшлар бундай ғаразли кучлардан доимо огоҳ бўлиши учун уларнинг билими, маънавиятини юксалтиришга қаратилган чора-тадбирлар кўламини кенгайтирилмоқда. Бу жараёнда ички ишлар идоралари, ўқув муассасалари, жамоат ва диний ташкилотлар ҳамкорлигида тегишли тадбирлар тизимли равишда ташкил этилаётгани ўз самарасини бермоқда.

Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлиги, соҳавий хизматлар масъул ходимлари, давлат ва жамоат ташкилотлари вакиллари иштирок этган тадбирда ёшларни турли таҳдидлардан ҳимоя қилиш, уларда юрт равнақида дахлдорлик ҳиссини тарбиялаш юзасидан олиб борилаётган ишлар, диний экстремизм мафқураси тарқалишининг олдини олиш борасида қилиниши зарур бўлган долзарб вазифалар белгилаб олинди.

Н.АБДУРАИМОВА,
ЎЗА мухбири

Xabarlar

ЛОЧИНЛАР ПАРВОЗИ

Жиззах вилояти ахборот-ресурс марказида «Камолот» ёшлар ижтимоий ҳаракати вилоят кенгаши ташаббуси билан Абдулла Қодирий номидаги Жиззах давлат педагогика, Жиззах политехника институтларининг талабалари ҳамда Жиззах олий ҳарбий авиация билим юрти курсантлари ўртасида «Заковат» интеллектуал ўйини ташкил этилди.

Ушбу интеллектуал мусобақани ўтказишдан мақсад фаол, иктидорли, билимли, изланувчан, ижодкор талабаларни излаб топиш, қўллаб-қувватлаш, рағбатлантириш ҳамда уларнинг ўз ақл-заковатини намоён этишига кўмаклашиш, ёшларни мустақил фикрловчи баркамол инсонлар қилиб вояга етказишдан иборат.

Жамоалар 24 та саволга кетма-кет тартибда жавоб қайтарди. Саволларга энг кўп жавоб топган Жиззах олий ҳарбий авиация билим юрти курсантларининг «Самолотчи» жамоаси биринчи ўринни қўлга киритган бўлса, Жиззах политехника институтининг «Тарғиботчилар» жамоаси иккинчи ва Жиззах давлат педагогика институтининг «Зиёкор» жамоаси учинчи ўринга лойиқ деб топилди.

Тадбир «Камолот» ЁИХ вилоят кенгаши қошидаги «Қувноқлар ва зукколар» жамоаларининг чиқишлари ҳамда голибларга диплом ва эсдалик совғалар топшириш маросими билан якунланди.

Чарос ЁКУБОВА
Жиззах вилояти

Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги ҳузуридаги «Маънавият ва маърифат» марказида «Глобаллашув жараёнида «оммавий маданият»нинг ёшлар онгига салбий таъсири» мавзусида давра суҳбати бўлиб ўтди.

ТАРМОҚДАГИ «ҚАРМОҚ»

Унда соҳа мутахассислари, Ўзбекистон миллий университети ва Тошкент давлат техника университети талабалари иштирок этди.

Тадбирда «оммавий маданият»нинг ёшлар онгига таъсири ҳозирги кунда долзарб муаммога айланиб бораётгани ҳамда ғайриинсоний, салбий гоёларни миллий қадриятларимиз орқали бартараф этиш энг тўғри йўл экани таъкидланди.

— Тараққиёт жараёнида интернет кўп имкониятларга йўл очиб бераётгани бор гап, — дейди «Маънавият ва маърифат» маркази услубчиси Наргиза Дўсимбетова. — Шу туфайли интернет «ахборот манбаи» деб аталаётгани бежиз эмас. Бу тармоқдан истаган пайтда фойдаланиш, турли мамлакатлардаги янгиликлардан бир зумда воқиф бўлиш баробарида унинг ёшлар онгини захарловчи «оммавий маданият»ни тарғиб қилишга ҳам хизмат қилиши оғриқли ҳолдир. Унинг олдини олиш мақсадида уз доменда менталитетимизга хос маълумотлар жойлаштирилади.

Давра суҳбати таклиф ва мулоҳазаларга бой бўлди. Иштирокчилар ўзларини қизиқтирган саволларга жавоб олди.

Алибек ОМОНТУРДИЕВ,
«Turkiston» мухбири

«Kamolot» YIH hududiy kengashlarida

ФАОЛИЯТИМИЗНИ ХОЛИС БАҲОЛАЙЛИК

«Kamolot» ёшлар ижтимоий ҳаракатининг ҳудудий кенгашларида 2014 йил якунига бағишланган ҳисобот йиғилишлари ўтказилгани ҳақида хабар берган эдик. Таҳлилий, танқидий руҳда ўтган йиғилишларда йўл қўйилган камчиликлар муҳокама этилиб, ёшлар ташкилоти фаолияти самарадорлигини оширишга қаратилган таклифлар асосида режалар белгиланди.

Ҳаракатнинг **БУХОРО** вилояти кенгаши сарҳисоб йиғилиши қизгин муҳокамага бой ўтди.

Йиғилишда қайд этилишича, айна пайтда вилоятда 1064та бошланғич ташкилот фаолият кўрсатмоқда. Ўтган йилнинг ўзиде 14та бошланғич ташкилот фаолияти йўлга қўйилди.

Ўтказилган турли тадбир ва кўриктанловлар орқали 3000 нафарга яқин йигит-қиз рағбатлантирилди. Ёш тадбиркорларни қўллаб-қувватлаш борасида олиб борилган саъй-ҳаракатлар натижасида 416 нафар ёш тадбиркорга ўз фаолиятини давом эттириш учун 4 миллиард 285 миллион сўмлик имтиёзли кредит берилди. Ёшлар бандлигини таъминлаш, эътиборга муҳтож ёшларга кўмак бериш, профилактик назоратда турган ўғил-қизлар учун тўғарақлар ташкил этиш, уюлмаган ёшларнинг жамият ҳаётида фаол иштирокини таъминлаш, хайрли ташаббусларни амалга ошириш борасида қилинган ишлар эътиборга лойиқ.

Бироқ айрим жиҳатларда камчиликка йўл қўйилган. Баъзи тадбир ва кўриктанловлар юқори савияда ташкил этилмади, уларга ёшлар кенг қамраб олинмаган. Анъанавий тарзда ҳеч қандай янгиликларсиз, ҳисобот учун ўтказилгани боис тадбирларга қизиқиш камлиги кузатилди. Бунга Ҳаракатнинг айрим туман ва шаҳар кенгашлари фаолиятида йўл қўйилган сустанкашликлар сабабдир. Хусусан, Ҳаракатнинг Бухоро ва Когон шаҳарлари, Ғиждувон, Шофиркон, Жондор, Қорақўл туманлари кенгашлари фаолияти танқидий баҳолаб, камчиликларни бартараф этиш учун керакли тавсиялар берилди. Тарбияси оғир, айниқса, қайта тарбиялаш колонияларидаги болалар билан ишлаш самарадорлигини ошириш зарурлиги таъкидланди.

Йиғилишда Ромитан, Олот, Пешкў туманлари кенгашлари Ҳаракатнинг 2014 йилдаги бюджет ижросини етарли даражада ташкил этмагани танқид қилинди. Ёш тадбиркорларни қўллаб-қувватлаш, имтиёзли кредит олиб, фаолиятини муносиб давом эттиришлари учун шароит ва имкониятлар яратилганига қарамай, «Ёш тадбиркор — юртга мададкор» ҳамда «Менинг бизнес гоям» танловларининг республика босқичи ғолиби бўлган 19 нафар ёш тадбиркорнинг 6 нафари имтиёзли кредит олиш учун банк билан боғлиқ муаммоларга дуч келмоқда. Йиғилишда ҳамкор ташкилот сифатида иштирок этган Марказий банкнинг вилоят бош бошқармаси вакили бу масала тез кунда ечимини топишни билдириди.

Шунингдек, Ҳаракат қошида ташкил этилган «Ёшлар ижтимоий хизматлари» марказлари фаолиятини замон талабига мос хизмат турлари билан мустақамлаш зарурлиги қайд этилди.

Лайло ХАЙИТОВА,
«Turkiston» муҳбири

Бердақ номидаги Қорақалпоқ давлат университетининг «Kamolot» ЁИХ ҚОРАҚАЛПОҒИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ кенгаши йиғилишида Ҳаракатнинг шаҳар ва туман кенгашлари томонидан ўтган йил давомида амалга оширилган ишлар ҳисоботи тингланиб, эришилган

ютуқлар ва йўл қўйилган камчиликларни бартараф этишга доир масалалар кўриб чиқилди.

Қорақалпоғистонлик «Kamolot»чилар ўтган йил давомида ёшларнинг ижтимоий-сиёсий фаоллигини ошириш, маънавий-маърифий, тадбиркорликни ривожлантириш, истеъдодли ёшларни қўллаб-қувватлаш, спорт ва соғлом турмуш тарзини тарғиб этиш йўналишларида уч мингдан ортиқ тадбир ташкил этиб, уларга беш минг нафардан зиёд ўғил-қиз қамраб олинди.

«Камалак юлдузлари» болалар ижодиёти фестивалининг республика босқичида тўққиз нафар қорақалпоғистонлик ўғил-қиз биринчи ўринни эгаллади. «Юрт келажиги» танловида тўрт нафар, «Йилнинг энг фаол ёш журналисти» танловида икки нафар, «Янги нигоҳ» видеороликлар танловида икки нафар, «Менинг бизнес гоям» танловида тўрт нафар, «Ёш тадбиркор — юртга мададкор» танловида олти нафар йигит-қиз ғолиб бўлди.

Йиғилишда «Kamolot» ЁИХ Марказий Кенгаши раисининг биринчи ўринбосари Ф.Мухаммаджонова, Қорақалпоғистон Республикаси Жўқорғи Кенгеси қўмита раиси С.Турманов, Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши раиси ўринбосари М.Алеуов қатнашди.

Клара ХУДОЙБЕРГАНОВА,
«Kamolot» ЁИХ Қорақалпоғистон Республикаси кенгаши матбуот хизмати ходими

НАМАНГАН Ёшлар марказида бўлиб ўтган Ҳаракатнинг вилоят кенгаши йиғилиши таҳлилий ҳисоботлар билан бошланди.

Ўтган йили вилоят миқёсида «Ўзбекистон Республикасида 2014 йилда ёшларга оид давлат сиёсатини амалга оширишга қаратилган қўшимча чора-тадбирлар дастури» ижроси юзасидан кўплаб лойиҳалар, кўрик-танловлар, спорт мусобақалари, давра суҳбатлари, учрашувлар, ўқув-семинарлар ташкил этилди. Қувонарлиси Ҳаракат томонидан ўтказилаётган бундай тадбирларнинг сифати ва қамрови йилдан-йилга ортиб бормоқда. Ўтган йилнинг ўзиде кенгаш тизимида уч мингдан зиёд тадбир ташкил этилиб, уларга 655 мингдан зиёд йигит-қиз қамраб олинди. Наманган Ёшлар маркази ва ҳудудлардаги олти «Ёшлар ижтимоий хизматлари» марказларидаги 27та тўғарақ ва ўқув курсларида уч минг нафар ўғил-

қиз турли касб-хунарни ўрганиш учун бепул ўқитилди.

Ютуқлар ўзимизники, хатолардан тўғри хулоса чиқариб, камчиликларни бартараф этайлик деган мақсадда ташкил этилган йиғилишда Ҳаракатнинг қўйи тизимларидаги камчиликлар атрофлича таҳлил этилиб, вазифасига масъулиятсизлик билан ёндошган масъул ходимлар қатъий огоҳлантирилди.

Кенгаш аъзолари келгуси фаолият учун таклиф ва мулоҳазаларини билдирди. Улардан келиб чиққан ҳолда вилоят кенгашининг режаси тузилди.

Зулайхо ЗАЙНИДДИНОВА,
«Kamolot» ЁИХ Наманган вилояти кенгаши матбуот хизмати ходими

АНДИЖОН шаҳридаги Халқаро ҳамкор бизнес марказида вилоят кенгашининг 2014 йил сарҳисоби ва жорий йилга мўлжалланган иш режаларига бағишланган йиғилиш бўлиб ўтди. Унда «Kamolot» ЁИХ Марказий Кенгаши раиси ўринбосари Сарвар Ашуров, Андижон вилояти ҳокими ўринбосари Шаҳзод Турсун

нов, Ҳаракатнинг маҳаллий кенгашлари ходимлари, ҳамкор ташкилотлар вакиллари ҳамда фаол ёшлар қатнашди.

Дастлаб Ҳаракатнинг вилоят кенгаши раиси ва раис ўринбосарларнинг 2014 йилда амалга оширилган ишлар юзасидан ҳисоботи тингланди. Ҳаракатнинг айрим маҳаллий кенгашлар фаолиятида йўл қўйилган камчиликларга тўхталиб, мавжуд муаммолар муҳокама этилди, тегишли хулосалар чиқарилди.

Кун тартибидеги барча масалалар юзасидан тегишли қарорлар қабул қилинди.

Йиғилиш сўнгиде Ҳаракатнинг 2014 йилдаги фаолият рейтингини натижасида юқори учликка кирган Балиқчи, Улғунор, Избоскан туманлари кенгашлари раислари вилоят ҳокимлиги томонидан муносиб тақдирланди.

Лазизбек ЙЎЛДОШЕВ,
«Kamolot» ЁИХ Андижон вилояти кенгаши матбуот хизмати ходими

Бугунги кунда Ҳаракатнинг **САМАРҚАНД** вилояти кенгаши тизимида 1693та бошланғич ташкилот фаолият кўрсатаётган бўлиб, улар 14-30 ёшгача бўлган 335546 нафар йигит-қизни бирлаштирган. 210500 нафардан зиёд ўғил-қиз «Камалак» болалар ташкилотига аъзо. Маз-

кур маълумотлар вилоят кенгашининг 2014 йил якунига бағишланган ҳисобот йиғилишида қайд этилди.

Ҳисобот даврида ёшлар ташкилоти самарқандлик ўғил-қизларнинг ижтимоий фаоллигини ошириш, маънавий-маърифий, тадбиркорликни ривожлантириш, истеъдодли ёшларни қўллаб-қувватлаш, спорт ва соғлом турмуш тарзини тарғиб этиш йўналишида уч мингдан зиёд лойиҳа, танлов, акция ва, давра суҳбатлари ташкил этиб, бир миллион нафарга яқин ёшни қамраб олди.

Ўтган йил вилоят ёшларидан икки нафари Президент стипендияси, яна ўн бир нафар тенгдошимиз «Ўзбекистон белгиси» кўкрак нишони, «Kamolot» стипендияси соҳиби, Осиё ўйинлари ғолиби бўлди.

Кенгаш йиғилишида ютуқлар билан бирга хато ва камчиликларга ҳам тўхталиб ўтилди.

Йиғилиш сўнгиде кун тартибиде қўрилган масалалар юзасидан тегишли қарорлар қабул қилинди.

Ойбек ХАЙДАРОВ,
«Kamolot» ЁИХ Самарқанд вилояти кенгаши мутахассиси

ТОШКЕНТ шаҳар кенгаши йиғилишида ҳам ёшлар масаласига доир вазифалар ижроси таҳлил қилинди.

2014 йилда Ҳаракат пойтахтлик ўғил-қизларнинг ижтимоий-сиёсий фаоллигини ошириш, маънавий-маърифий, тадбиркорликни ривожлантириш, истеъдодли ёшларни қўллаб-қувватлаш, спорт ва соғлом турмуш тарзини тарғиб этиш йўналишларида етти мингдан зиёд тадбир ташкил этиб, бир миллион нафардан зиёд ёшни қамраб олди. Йиғилишда бу рақамлар навқирон авлоднинг камолотида қанчалик муҳим аҳамият қаратилди. Тадбирларнинг сонига эмас, самарадорлигига қараб баҳолаш зарурлиги таъкидланди.

Ҳаракатнинг йирик лойиҳаларидан бири ҳисобланган «Ўзбекистон Республикаси Конституцияси — мамлакат та-

раққиёти ва жамият фаровонлигининг ҳуқуқий кафолати» тарғибот лойиҳаси 33та олий таълим муассасаси, 120та ўрта махсус, касб-хунар таълим муассасаси, 281та умумтаълим мактаби, 11та корхона ва ташкилотда ўтказилди. Ёшларни шаҳар ва туман ҳокимликлари фаолияти билан яқиндан таништириш, улар орасида учраётган муаммоларни бартараф қилиш, таклиф ва ташаббусларини қўллаб-қувватлаш мақсадида ўтказилган «Ҳоким ва ёшлар» учрашувларига ўн уч минг нафардан зиёд ўғил-қиз жалб қилинди. Бу кўрсаткич ўтган йилгига нисбатан икки баробар кўпдир.

Ўтган даврдаги сарҳисоб шуни кўрсатдики, барча лойиҳалар Президентимизнинг 2014 йил 6 февралдаги «Ўзбекистон Республикасида ёшларга оид давлат сиёсатини амалга оширишга қаратилган қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида»ги қарори билан тасдиқланган Дастур асосида ташкил этилди.

Ҳаракатнинг барча йўналишларда амалга оширилган ишлар ҳисоботи тинглангач, қўрилган масалалар юзасидан тегишли қарорлар қабул қилинди.

Азиза РАҲМАТУЛЛАЕВА,
«Kamolot» ЁИХ Тошкент шаҳар кенгаши матбуот хизмати ходими

E'tibor

БАРКАМОЛ ЎСАЁТГАН БОЛАЛАР

(Давоми, бошланиши
1-саҳифада)

Президентимизнинг 2002 йил 24 октябрдаги «Ўзбекистон Болалар спортини ривожлантириш жамғармасини тузиш тўғрисида»ги ва 2004 йил 29 августдаги «Ўзбекистон Болалар спортини ривожлантириш жамғармаси фаолиятини такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги фармонлари бу мақсадлар йўлида муҳим дастуриламал бўлмоқда. Бугунги кунда жамғарма маблағлари ҳисобидан республикамизнинг барча ҳудудларида барпо этилган замонавий спорт иншоотлари гавжум.

Қашқадарё вилоятида Болалар спортини ривожлантириш жамғармаси томонидан 2003–2014 йилларда 165та замонавий спорт объекти ва 18та болалар мусиқа ва санъат мактаби, жами 183та иншоот қурилди, капитал реконструкция қилинди ва тўлиқ жиҳозланди. Уларнинг 127таси мактаб спорт зали, 3таси сузиш ҳавзаси, 19таси намунавий спорт иншооти, 16таси болалар спорт объектидир. Спорт иншоотларининг қурилиши учун жами 42

миллиард 611 миллион сўм маблағ сарфланди. 163та мажмуанинг қишлоқ жойларида барпо этилгани, айниқса, эътиборлидир.

— 2014 йилда вилоятимизда ўн иккита спорт иншооти ва тўртта мусиқа ва санъат мактаби бунёд этилиб, фойдаланишга топширилди, — дейди Болалар спортини ривожлантириш жамғармаси Қашқадарё вилояти филиали директори Сирожиiddин Азизов. — Ушбу мақсадлар учун жамғарма маблағлари ҳисобидан 21,4 миллиард сўм маблағ сарфланди. Шунингдек, ўтган йили фойдаланишга топширилган спорт объектларининг барчаси 543,1 миллион сўмлик инвентарлар билан таъминланди. Жорий йилда ҳам ушбу эзгу мақсадларни давом эттирган ҳолда 24та спорт объекти янгидан қурилиши, реконструкция қилиниши режалаштирилмоқда.

Бугун воҳа ёшлари бу каби юксак имкониятлардан самарали фойдаланиб, спорт билан шуғулланмоқда. Вилоятда бугунги кунда спорт билан шуғулланувчи 6–15 ёшдаги ўқувчилар сони 210 минг нафардан зиёд,

шундан қарийб 90 мингга яқини қизлардир.

Яратилаётган шароитлар эвазига мунтазам спорт билан шуғулланувчилар сони ҳам йил сайин ортиб бормоқда. Маълумотларга кўра, Қашқадарёда 77,8 минг нафардан зиёд 6–15 ёшли ўғил-қиз спорт билан мунтазам шуғулланади. Шундан 33,8 минг нафари қизлардир. Қишлоқларда бу кўрсаткич қарийб 31 минг нафарни ташкил қилади.

— Ўтган йили жамоамиз қўл түпи бўйича вилоятда биринчи ўринни эгаллаб, Нукусда ўтказилган республика мусобақасида муваффақиятли қатнашди, — дейди Касби туманидаги 2-болалар ва ўсмирлар спорт мактаби тарбияланувчиси Асила Набиева. — Бу йил Хоразмда бўладиган кичик олимпиада — «Умид ниҳоллари» спорт ўйинларида юқори натижага эришиш учун астойдил ҳаракат қиляпмиз. Бунинг учун биз, спортчи ёшларга барча

шароит яратилган.

Юксак эътибор сабабли халқаро майдонларда юксак натижаларни қўлга киритаётган спортчиларимиз орасида қашқадарёлик ёшларнинг ҳам ўз ўрни бор, албатта. Кураш бўйича жаҳон чемпиони Баҳром Авазов, халқаро турнирлар ғолиблари, Лондон олимпиадаси иштирокчилари Наврўз Жўрақобилов, Мирзоҳид Фармонов, Дилшод Чориев, уч карра Осиё чемпиони София Каспулатова, шахмат бўйича Осиё ўйинлари ғолиби Нодира Нодиржоновна, кураш бўйича ўсмирлар ўртасида жаҳон чемпиони Жалолиддин Шерназаров, каратэ бўйича Осиё чемпиони Шаҳзода Ортиқова сингари спортчиларни бугун юртимиздан олис ўлкаларда ҳам яхши билишади.

— Болалар спортини ривожлантириш жамғармасининг ташкил этилиши, биринчи навбатда, мактабларда жисмоний тарбия дарсларининг сифат жиҳатдан юксали-

шига замин яратди, — дейди вилоят «Ёшлик, жисмоний тарбия ва спорт жамияти» расиси ўринбосари Баҳром Авазов. — Бугунги кунда барча шароитларга эга спорт иншоотлари ёшлар ихтиёрида. Кўрсатилаётган бундай гам-ўрликлар самараси ёшлар ўртасида спорт турларининг ривожланишида ва спортчиларимизнинг халқаро майдонлардаги муваффақиятли натижаларида ўз аксини топмоқда.

Дарҳақиқат, шундай. Бугун ўзбек фарзанди дунёнинг исталган мамлакатида ўз иқтидорини тўлиқ намоеён этиб, ҳеч кимдан кам эмаслигини ва асло кам бўлмаслигини исботлаб келяпти. Бугун юртимиздаги мана шундай замонавий спорт иншоотларида Осиё ва жаҳон чемпионлари, Олимпиада ғолиблари вояга етаётган бўлса, не ажаб.

Санжар ИСМАТОВ,
«Turkiston» мухбири

УЛУҒ ШОИРГА ЭҲТИРОМ

ЎЗА фотомухбири Зуҳриддин УМУРЗОҚОВ олган суратлар.

(Давоми,
бошланиши 1-саҳифада)

Истиклол йилларида халқимизнинг бой маънавий мероси, Алишер Навоий, Заҳриддин Муҳаммад Бобур сингари буюк аждодларимиз қолдирган бебаҳо илмий-адабий асарларнинг жаҳон тараққиёти, илм-фани ривожига аҳамияти, инсоният тафаккури, халқимиз, айниқса, ёш авлод маънавиятини юксалтиришдаги ўрни, Бобур ижодининг ўзига хос жиҳатлари ҳақида сўз юритилди.

Шоир номи билан аталувчи вилоят мусиқали драма ва комедия театри артистлари ҳамда ёш ижодкорлар томонидан Бобур ҳаёти билан боғлиқ саҳна кўринишлари намойиш этилди,

ғазалларидан намуналар ўқилди.

Тадбир доирасида Бобур боғидаги «Бобур ва жаҳон маданияти» музейида илмий-амалий конференция бўлиб ўтди.

Унда Бобур номидаги халқаро жамоат фонди томонидан Бобур ва бобурийлар ҳаёти, ижодий меросини ўрганиш, тарғиб этиш бўйича амалга оширилаётган ишлар, бобуршуносликнинг долзарб вазифалари хусусида таниқли олим, ёзувчи ва шоирларнинг маърузалари тингланди.

— Заҳриддин Муҳаммад Бобур ижоди инсонни комилликка чорловчи улкан маънавий меросдир, — дейди Ўзбекистон Фанлар академияси академиги Азиз Қаюмов. — Айниқса, адабиёт, тарих, тилшунослик, ҳуқуқшунос-

лик, мусиқа ва географияга оид нодир асарлари бизга тарихимиз ҳақида жуда кўп ва қимматли маълумотлар беради, миллий ўзлигимизни англашда муҳим манба бўлиб хизмат қилади. Бобур лирикаси ўзбек мумтоз адабиётининг энг ёрқин саҳифаларидандир.

Илмий анжуманда қатнашган хорижлик бобуршунос олимлар Бобурнинг илмий-адабий мероси, уни тарғиб этиш бўйича олиб борилаётган ишлар ҳақида ўз фикр-мулоҳазаларини билдирди.

— Ўзбекистонда шу заминдан етишган буюк алломаларга кўрсатилаётган эҳтиром ҳар қанча таҳсинга лойиқ, — дейди мисрлик бобуршунос олима, Қоҳирадаги Айн-шамс университети профессори, «Бобурнома»ни араб тилига таржима қилган Магда Махлуф. — Заҳриддин Муҳаммад Бобур ижоди, айниқса, унинг илмий асарлари жаҳон илм-фани ривожига катта ҳисса қўшгани дунё олимлари томонидан кенг эътироф этилган. «Бобурнома» уша даврдаги жуда кўп мамлакатлар географияси, тарихи ҳақида аниқ маълумотлар бериши билан ниҳоятда аҳамиятлидир.

Конференция доирасида Бобур номидаги халқаро жамоат фонди ташаббуси билан чоп этилган «Бобур энциклопедияси» китобининг тақдими ўтказилди.

Тадбирда Андижон вилояти ҳокими Ш.Абдураҳмонов сўзга чиқди.

Ф.УБАЙДУЛЛАЕВ,
ЎЗА мухбири

Маданият ва спорт ишлари вазирлиги томонидан Ўзбекистон Ёзувчилар уюшмаси ва бошқа ташкилотлар ҳамкорлигида буюк шоир, давлат арбоби Заҳриддин Муҳаммад Бобур таваллудининг 532 йиллигига бағишлаб «Нафосат гулшани» адабий-мусиқий, театрлаштирилган кеча ташкил этилди.

НАФОСАТ ГУЛШАНИ

Ўзбек Миллий академик драма театрида бўлиб ўтган кечада бобуршунос олимлар, адабиёт ихлосмандлари, халқимиз севган санъаткорлар ва ёшлар иштирок этди.

Тадбирни Ўзбекистон халқ ёзувчиси Пиримқул Қодировнинг «Юлдузли тунлар» асаридаги Бобур Мирзо монолог билан Ўзбекистон халқ артисти Ёдгор Саъдиев бошлаб берди.

Ўзбекистон Ёзувчилар уюшмаси расиси Муҳаммад Али, халқ шоири Сирожиiddин Саййид ва бошқалар Заҳриддин Муҳаммад Бобурнинг мураккаб ҳаёт йўли, дилбар шеърляти, «Бобурнома» ва бошқа асарлари бугунги кунда ҳам юксак тарбиявий аҳамиятга эга эканини таъкидлади.

Адабий-бадий, мусиқий кечада элимизнинг сеvimли санъаткорлари ижросида Бобур ғазаллари билан айтилаётган ашулалар янгради.

Майсара НАЗАРОВА,
«Turkiston» мухбири

МОБИЛ ТЕЛЕФОН — ЎҚУВ ҚУРОЛИ ЭМАС

**(Давоми, бошланиши
1-саҳифада)**

Вазирлар Маҳкамасининг 2012 йил 21 майда қабул қилинган «Ўзбекистон Республикаси таълим муассасаларида мобил телефонлардан фойдаланишни тартибга солиш чора-тадбирлари тўғрисида»ги қарори идоравий мансублигидан қатъи назар, умумий ўрта, ўрта махсус, касб-хунар ва олий таълим муассасаларида мобил телефонлардан фойдаланиш тартибини белгилайди.

Мазкур қарор қабул қилинганга уч йил бўлаётганига қарамай, таълим муассасаларида унда белгиланган тартиб-қоидаларга амал қилмаётган ўқувчи-талабалар етарлича топилади. Улар орасида мазкур қарордан беҳабар ёки унга амал қилишни истамайдиганлари ҳам бор.

Мазкур қарор билан тасдиқланган «Ўзбекистон Республикаси таълим муассасаларида мобил телефонлардан фойдаланиш тартиби тўғрисида»ги низомнинг 6-бандига мувофиқ, таълим муассасасига кириб келишда ҳар бир ўқувчи-талаба, ходим ва бошқа шахслар ўз телефонининг чақирув овозини тўлиқ ўчириб қўйиши (овозсиз режимга ўтказиши) шарт. 7-бандида эса таълим муассасаларида ўтказиладиган ўқув машғулоти ва тадбирлар (тарбиявий соат, байрам, спорт тадбирлари каби) бошланишидан олдин таълим олувчилар телефонини ўчириб қўйиши лозим.

Шунингдек, дарс вақтида таълим олувчиларга телефонни бўйнига осиб олиш,

ўрнида фойдаланиш; суратга олиш ва видеотасвирга тушириш; телефон (GPRS, Bluetooth, интернет кабилар) орқали бошқа хизматлардан фойдаланиш қатъиян тақиқланади. Ушбу низом талабларининг бузилиши таълим му-

фолатланган ҳуқуқ ва эркинликларига зид келмайди.

Афсуски, баъзи ўқувчи-талабаларнинг дарс вақтида ҳам мобил телефонларда ўйин ўйнаб, мусиқа тинглаб ёки турли сайтлардан фойдаланиш ҳолатлари кузатил-

— Таълим муассасаси таълим олувчиларга тегишли бўлган телефонларнинг сақланиши учун жавоб бермайди, ушбу низомнинг 14-бандида назарда тутилган ҳолатларда телефонларнинг олиб қўйилиш ҳоллари бундан мустасно.

ассасасида (факультетда) тузиладиган директор (декан) раҳбарлигидаги комиссия томонидан, синф раҳбари (куратор), таълим олувчининг ота-оналари (уларнинг ўрнини босувчи шахслар) иштирокида, шунингдек, ота-оналар (талабалар) мажлисида муҳокама қилинади. Низом талабларига риоя этилиши эса таълим муассасасининг директори (факультет декани) ва унинг ўринбосарлари назорат қилади.

— «Ўзбекистон Республикаси таълим муассасаларида мобил телефонлардан фойдаланиш тартиби тўғрисида»ги Низомга мувофиқ, Халқ таълими вазирлигининг махсус буйруғи тасдиқланиб, ижрога йўналтирилган, — дейди Халқ таълими вазирлигининг маънавий-ахлоқий тарбия бошқармаси бошлиғи Ҳикматилла Даминов. — Унга кўра, таълим муассасаси раҳбарлари, педагоглар, ишчи-ходимлар ва ўқувчилар таълим муассасасига уяли алоқа воситалари билан келиш ҳуқуқига эга. Бироқ ўқувчилар таълим муассасасига кираётганда қўл

моқда. Бу эса дарс жараёнига салбий таъсир кўрсатади.

— Ўқув йили бошида ўқувчилар ва уларнинг ота-оналарига мазкур қарор талаблари таништириб борилади, — дейди Учтепа туманидаги 296-мактаб ўқитувчиси Мадина Очилова. — Бу ҳақда маънавият соатлари, ота-

— Низом талаблари ҳар йили имзо қўйдирилган ҳолда ҳар бир таълим олувчига ва унинг ота-онаси (уларнинг ўрнини босувчи шахсларга), олий таълим муассасаларида эса тегишли равишда ҳар бир талабага етказилади.

оналар мажлисида ҳам алоҳида тўхталиб, нафақат мобил телефонлардан фойдаланиш тартиби, балки унинг салбий жиҳатлари ҳақида тушунтириш ишлари олиб бориляпти. Шунингдек, мактабнинг ички тартиб-қоидалари асосида мактаб маъмурияти ва педагогларнинг, ўқувчилар ва ота-оналарнинг ҳуқуқ ва бурчлари, мажбуриятлари тартибга солинмоқда. Унга кўра, ўқувчилар мактабга сумка, кундалик дафтар, дарсликлар билан келиши, маънавиятга зид ва сифатсиз дафтарлардан фойдаланмаслиги талаб этилади. Мазкур қарорнинг жорий этилиши ўқитувчиларга ҳам, ўқувчи-талабаларга ҳам қўл телефонлардан фойдаланиш тартибини қонуний жиҳатдан белгилаб берди. Вазирлар Маҳкамасининг қарори билан тасдиқланган «Ўзбекистон Республикаси таъ-

— Таълим муассасасида таълим олувчиларга машғулоти ва тадбирлар оралиғида фақат асосли ва кечиктириб бўлмайдиган зарур ҳолатларда ота-онаси (уларнинг ўрнини босувчилар), яқин қариндошлари, таълим муассасаларининг раҳбарлари ёки ходимлари билан зудлик билан боғланиш мақсадида телефонлардан фойдаланишга (кўнғирок қилишга, SMS, MMS, GPRS жўнатишга, Bluetooth, Интернет ва шу кабилар хизматидан фойдаланишга) рухсат этилади.

лим муассасаларида мобил телефонлардан фойдаланиш тартиби тўғрисида»ги низомнинг 17-бандига кўра, таълим муассасаси таълим олувчиларга тегишли бўлган телефонларнинг сақланиши учун жавоб бермайди. Шу

боис ота-оналар фарзандларига қимматбаҳо телефонларни имкон қадар олиб бермасликларини истардик. Қолаверса, бундай телефонлар ўқувчилар орасида салбий муҳит шаклланишига сабаб бўлади. Аслида қимматбаҳо телефонни кўз-кўз қилиш — ўзгаларнинг эътиборини жалб қилишдан бошқа нарса эмас. Ачинарлиси, қўл телефонга «боғланиб» қолган ўқувчиларнинг дарсни ўзлаштириш даражаси ҳам пасайиб кетмоқда. Фарзандининг келажаги ҳақида қайғураётган ота-оналар боласига телефон олиб бераётганида у фақат алоқа воситаси эканини, ундан меъёридан ортиқ фойдаланиш салбий оқибатларга олиб келиши мумкинлигини ҳам тушунтириши зарур.

Бугун ҳаётимизни мобил телефонларсиз тасаввур этиш қийин. У деярли ҳар бир инсоннинг беминнат хизматчисига айланиб улгурди. Узоғимизни яқин, оғиримизни енгил қилаётган бу митти қурилманинг имкониятлари чексиз. Бироқ танганинг иккинчи томони ҳам бор.

— Фавқулдда вазиятлар вужудга келган тақдирда таълим муассасаларида телефондан фойдаланиш чекланмайди.

— Уяли телефонлар орқали бир марталик суҳбат давомийлиги уч дақиқа атрофида, 16 ёшгача бўлган ўғил-қизларнинг бир марталик суҳбати давомийлиги эса икки дақиқадан ошмаслиги зарур, — дейди невропатолог Муҳайё Табибова. — Суҳбатлар ўртасидаги оралик 20-25 дақиқани ташкил этганда уяли телефоннинг салбий таъсири камаяди. Тўғри,

лефонлар ўғил-қизларимизни дарсдан чалғитиб, турли ўйинлар ўйнашга, расм, видеотасвирларни томоша қилишга, қолаверса, турли хил сайтлардан фойдаланишга кизиқтирмаётганими? Бу эса ҳали оқ-қорани яхши ажратиб олмаган, дунёқарашни тўлиқ шаклланмаган фарзандларимиз учун анча хавотирли ҳол.

Қарорнинг асосий вазифаси ҳам ўқувчи-талабаларни мобил телефонлардан тўғри ва мақсадли фойдаланишга, турли салбий иллатлардан йироқда бўлишга ундайди. Таълим муассасалари эса бундай иллатларнинг оммалашувида энг қулай маскандир. Чунки яхши-ёмонни тўлиқ англаб етмаган ўқувчилар ҳар нарсага қизиқувчан, янгиликка интилувчан бўлади. Шу боис улар орасида турли янгиликлар, суратлар, видеотасвирлар алмашинуви, ижтимоий тармоқлардаги ёзишвлар кўпроқ кузатилмоқда. Бундай жараёнлар дарс вақтида ҳам давом этаётгани эса ачинарли ҳол, албатта.

— «Ўзбекистон Республикаси таълим муассасаларида мобил телефонлардан фойдаланиш тартиби тўғрисида»ги низом академик лицей ва касб-хунар коллежларида таҳсил олаётган ўқувчилар ва уларнинг ота-оналарига таништирилиб, ижроси бўйича назорат олиб бориляпти, — дейди Тошкент шаҳар ўрта махсус, касб-хунар таълими бошқармаси бўлим бошлиғи Замира Азимбоева. — Гуруч курмаксиз бўлмайди деганларидек, ҳамон қарорнинг мазмун-моҳиятини тушуниб етмаётган ота-оналар, ўқувчилар ҳам йўқ эмас. Шу

боис бошқарма тасарруфидаги академик лицей ва касб-хунар коллежларида қўл телефонлардан фойдаланишни тартибга солиш юзасидан тарғибот ишлари ҳамда «Оила — маҳалла — таълим муассасаси» ҳамкорлиги янада мустаҳкамланмоқда. Шунингдек, таълим муассасаларида ўқувчиларнинг уяли алоқа воситаларидан фойдаланиш жараёнида интернет тармоқлари орқали кириб келаётган ахборот хуружларидан огоҳ этиш мақсадида маънавият ҳамда ахборот соатларида тушунтириш ва тарғибот ишлари олиб бориляпти.

Ҳар бир ота-она фарзандини жисмонан соғлом, маънан етук бўлиб вояга етишини истайди. Ўғил-қизларимизга болалигидан мобил телефондан фойдаланиш тартибини, унинг фойдали ва зарарли томонларини тушунтириб борсак, фойдадан холи бўлмайди.

**Рустам ЮСУПОВ,
«Turkiston» мухбири**

— Таълим муассасасининг ўқитувчилари ва бошқа ходимлари ҳам ўқув машғулоти вақтида телефондан фойдаланиш ҳуқуқига эга эмас.

қўқрак, шим ва юбканинг чўнтагида сақлаш; телефон аккумуляторини қувватлаш учун таълим муассасаси электр тармоқларига улаш; телефони ёрдамида атрофдагиларга зўравонлик, шафқатсизлик, порнографияни тарғиб этувчи видеотасвир ва суратларни намойиш қилиш; ўқув машғулоти вақтида телефон орқали сўзлашиш ҳамда СМС (ММС) ва бошқа турдаги хабарларни жўнатиш; телефонни столга қўйиш; мусиқа қўйиш (уни наушниклар орқали тинглаш ҳам); сурат ва видеотасвирларни кўрсатишда телефондан фойдаланиш (ўйинлар билан шуғулланиш), тасвир (матн, расм, видео-ёзув ва фотосуратлар) кўриш, диктофон, калкулятор, блокнот, ён дафтарча

телефонини ўчириб қўйиши ҳамда ўқув машғулоти давомида ундан фойдаланмаслиги лозим. Фақат умумтаълим мактабига киришдан олдин, катта танаффус ва танаффусларда ота-оналари ёки уларнинг ўрнини босувчи шахсларга, оила аъзоларига соғ-саломат етиб келгани ҳамда охириги дарсдан кейин (ёки маълум сабабларга кўра аввалроқ) умумтаълим мактабидан кетаётгани тўғрисида хабар бериш мақсадида фойдаланиши мумкин. Фавқулдда ҳолатлардагина ота-оналар, уларнинг ўрнини босувчи шахслар ва оила аъзолари билан мобил телефон орқали сўзлашиш учун тўлиқ имконият яратилади. Мазкур чеклашлар боланинг амалдаги қонун ҳужжатлари билан ка-

7 МИНГ ТАЛАБА ТАФАККУР

эзгу гоёлар атрофида жам

(Давоми, бошланиши
1-саҳифада)

Университет бошланғич ташкилоти кенгаши тўққиз нафар энг фаол талабадан иборат. Улар факультет ва талабалар тураржойларидаги сардорлардир. Ҳарқалай, мазкур олий ўқув юртида Ҳаракатнинг ташкилий тузилмаси биров ноодатийлиги билан фарқланиб туради. Сабаби ўтган ўқув йилида бошланғич ташкилот қошида Маънавият ассоциацияси тузилди. Уни ташкилот ичидаги ташкилот дейиш мумкин. Ассоциацияга 150 нафардан зиёд иқтидорли йигит-қиз бирлашган. Талабалар ўз қизиқишига кўра турли клубларни ташкил қилиб, ўзларида юритиб келмоқда. Ҳозир Маънавият ассоциацияси таркибида журналистика, сиёсат майдони, бизнес, санъат, ахборот технологиялари йўналишларида клуб ва тўғараклар, тил ҳамда психологик хизмат марказлари фаолият кўрсатмоқда.

— Ассоциация бошланғич ташкилотимиз негизини мустақамлашга ёрдам берди, — дейди С.Исмоилов. — Энди қайси лойиҳага қўл урмайлик, уни ишлаб чиқишдан тортиб амалга оширишгача бўлган жараёнда маҳкам туриб бера оладиган ишончли кучимиз бор. Бир ишни кўпчилик бўлиб қилган яхши-да. Баъзан ўртада яхши таклиф ёки гоё чиқиб, янги лойиҳа туғилади. Яқинда шундай бўлди ҳам. Меҳр-мурувватга муҳтож инсонлар: ёлғиз кексалар, боқувчисини йўқотган оилалар, ота-онасиз ўсаётган ҳамда жисмоний имконияти

чекланган болалар ҳолидан доимо хабар олиб, ижтимоий акциялар ўтказиб тура-миз. 9 май — Хотира ва қадрлаш кунига бағишлаб навбатдаги акция режасини тузаётганим, бирдан кимдир шундай лойиҳалар учун кўнглилилар гуруҳини тузсак-чи, унга хайрли иш қилишни хоҳловчилар бемалол қўшилаверсин деб қолди. Шундай қилиб, “Мадад” гуруҳи шаклланди. Шу пайтгача ушбу гуруҳ томонидан қанчадан-қанча қариялару етим-есирларга мурувват кўрсатилди, қабристон ва қадамжоларда ободонлаштириш ишлари олиб борилди.

Дарсдан кейин Андижон давлат университети ўқув бинолари бўшамайди. Кимдир ақлий меҳнатдан толиқса, майдонда биров тўп тепгиси келади, бошқа биров долзарб ижтимоий муаммоларни сатира ва юмор воситасида саҳнага олиб чиқади. “Камолот”чилар ҳаммасини ҳисобга олган. Спортни олайлик. Биргина университет миқёсида бошланғич ташкилот ҳар йили миллий кураш, каратэ, таэквондо, бокс турнирларини ташкиллаштиради. Футбол, волейбол ва баскетбол бўйича анъанавий “Камолот” кубоги беллашувлари-ку ҳамма учун сеvimли спорт лойиҳасига айланиб улгурган. Натижалар ҳам ёмон эмас. Масалан, 2013 йилда университет терма жамоаси футбол бўйича “Камолот” кубоги мусобақасининг республика босқичида ғалаба қозонди. Бундан ташқари, 2010 йилда Андижонда, 2013 йилда Бухорода ўтказилган Универсиада спорт ўйинларида «АнДУ»чилар вилоят шаънини муносиб ҳимоя қилган.

Университетда “Кувноқлар ва зукколар” жамоаси ҳам бор. Таъкидлаш керак, «анжанча» юмор республика талаба-ёшлари орасида алоҳида қадрланади. АнДУ жамоаси кўп йиллар давомида “Кувноқлар ва зукколар” кўрик-танловида муваффақиятли иштирок этиб келаётгани фикримизни исботлайди.

Бошланғич ташкилот таълим-фан бобида ҳам талабаларнинг иқтидорини рўёбга чиқаришга кўмаклашмоқда. Кенгашининг шу йўналишдаги фаолияти айниқса намуналидир. Икки йил аввал Хоразм вилоятида бўлиб ўтган “Талабалар

бахори” фестивалида 15 нафар талабанинг иштироки таъминланиб, аксарияти илмий конференциялар ҳамда интеллектуал танловлардаги фаоллиги туфайли рағбатлантирилган эди. Университетда таълим олаётган икки нафар Навоий, бир нафар Улуғбек ва бир нафар Беруний номидаги давлат стипендиатлари ҳам айни вақтда “Камолот” аъзоларидир. Яна бир иқтидор соҳиб — сузиш спорти бўйича мамлакат терма жамоаси аъзоси, талаба Комила Мамаразакова 2013 йилда бошланғич ташкилот тавсияномаси асосида Ҳаракатнинг Марказий Кенгаши томонидан “Ўзбекистон белгиси” кўкрак нишон билан тақдирланди.

Шу кунларда юртимизнинг қайси худудига борманг, бунёдкорлик ишлари устидан чиқасиз. Янгидан янги бино иморатлар, йўл ва кўприклар кўзни қувнатади. Андижон вилоятида ҳам қурилиш ишлари қизғин паллада. Ёзда эса пудратчи ташкилотлар одатдагидек “Бунёдкор” меҳнат гуруҳлари билан шартнома тузади. Шу тахлит Ҳаракатнинг энг йирик лойиҳаларидан бири — “Бунёдкор” меҳнат ҳаракати ёрдамида ҳар йили юзлаб талаба-ёшлар ёзги таътил пайтида вақтинча иш билан таъминланмоқда. Шунданми, Андижон давлат университетида мазкур лойиҳага алоҳида эътибор қаратилади. Талабаларни меҳнат ҳаракатига жалб этиш учун бошланғич ташкилот етакчиси Сарварбек шахсан жавобгар.

— Ўтган йили “Бунёдкор” меҳнат ҳаракати доирасида 200 нафарга яқин талаба турли қурилиш объектларида меҳнат қилди. Улар университетнинг физика-математика факультети ўқув биноси, Алишер Навоий номидаги истироҳат боғининг ёзги амфитеатри ҳамда вилоят драма театрида қурилиш-таъмирлаш ишларини бажарди. Яна ўттиз нафар талаба Булоқбоши туманидаги “Энергетик” ёзги оромгоҳида фаолият олиб борди. Талабаларнинг ишларида мен ҳам “Бунёдкор”чи бўлганман, қурилиш ишларида қатнашганман. Биласизми, бу лойиҳанинг иқтисодий имкониятларидан ташқари, тарбиявий аҳамияти ҳам юқори. Зеро, халқимизда

азалдан меҳнатга тарбия усули сифатида қаралган. Бирор иншоотни бунёд этишга ҳисса қўшган ёки ҳеч бўлмаганда битта дарахт кўчатини ўтказган инсондан ёмонлик чикмайди. “Бунёдкор” меҳнат ҳаракати баҳонасида тенгдошларимиз эзгу фазилатларни орттираётгани кишини қувонтиради, албатта.

Андижон давлат университетидаги “Камолот” ЁИХ бошланғич ташкилоти навбатдаги ҳисобот-сайлов йиғилишига тайёргарлик кўрмоқда. Одатдагидек унда кенгашининг янги таркиби сайланиб, жорий йилги иш режаси тасдиқланади. Сарварбек Исломов режадаги айрим лойиҳалар ҳақида гапириб берди.

— Урта махсус, касб-ҳанар таълим муассасалари жамоалари ўртасида “Тафаккур чархпалаги” интеллектуал ўйинини ташкил қилмоқчимиз, — дейди суҳбатдошимиз. — У “Заковат”га ўхшайди. Фақат ўзимизники. Лойиҳани аввал университет миқёсида амалга ошириб кўрдик. Натижаси ижобий бўлди. Энди уни ўқувчилар ўртасида оммалаштирамиз. Университетимиз қошида бешта академик лицей бор. Андижон шаҳрида эса ҳаммаси бўлиб 28та академик лицей ва касб-ҳунар коллежи фаолият кўрсатяпти. Ушбу таълим муассасалари иштирокида “Тафаккур чархпалаги” лигасини тузмоқчимиз.

Эзгу ишлар тарғиботи Ҳаракатнинг бошқа лойиҳаларига ҳам хос. Хусусан, муддатли ҳарбий хизматни тамомлаб, ҳарбий қисм тавсияномаси асосида тўлов-шартнома бўйича ўқишга кирган талабаларга шартнома пулининг 35 фоизи “Камолот” ЁИХ томонидан тўлаб берилётганини хайрли тадбирлар сирасига қўшиш мумкин. Ўтган ўқув йилида Андижон давлат университетида бундай имтиёзга 435 нафар талаба эга бўлди. Айни вақтда улар бошланғич ташкилот доирасида фаолият олиб борувчи “Ёш посбонлар” клубига бирлашган. Ёш посбонлар байрам ва бошқа турдаги оммавий тадбирлар давомида университет худудида жамоат тартибини сақлаш ҳамда бинолардаги хавфсизликни таъминлашда ички ишлар идоралари ходимларига яқиндан ёрдам кўрсатмоқда. Бундан ташқари, ҳарбий тавсиянома асосида ўқишга кирган талабалар ўртасида ҳар йили Ватан ҳимоячилари куни муносабати билан “Ҳарбийлар беллашганда” кўрик-танлови, факультетлараро спорт мусобақалари ва интеллектуал ўйинлар ўтказилади.

Наргиза УМАРОВА,
“Turkiston” муҳбири

Депрессия — муаммо эмас!

(Давоми, бошланиши
1-саҳифада)

Инсон ташқи муҳит билан узвий боғлиқдир. Демак, атрофдаги ўзгаришлар организмимизга у ёки бу жиҳатдан таъсир кўрсатади. Ташқи муҳит билан алоқадорликнинг бузилиши эса депрессия (тушкунлик)га олиб келади.

Депрессия дунёда энг кўп тарқалган руҳий хасталиклар қаторига киради. Масалан, АКШда ҳар йили ўсмир-ёшларнинг 6,7 фоизи бу касалликка чалиниши кузатишмоқда. Инсон узок вақт мобайнида, кўпинча икки ҳафта давомида тушкун кайфиятда юриши депрессиянинг дастлабки белгиси ҳисобланади. Иштаҳанинг ўзгариб туриши, уйқунинг бузилиши, атрофдаги барча нарса-ҳодисаларга норози кайфиятда бўлиш каби белгиларга қараб ҳам ушбу хасталикни ташхислаш мумкин. Баъзан депрессия генетик асосда намоён бўлади. Айрим олимлар депрессияга организмда серотонин ва норепинефрин моддаларининг етишмаслиги сабаб бўлади деб ҳисоблайди.

Инсон бирор муаммо ёки нохушликни кўп вақтгача ўзида сақлаб турса депрессияга йўлиқади. Ёмон хабарлар, хунук манзаралар, ҳатто гийбатлар руҳиятимизга салбий таъсир этади. Бундай ҳиссиётнинг доимий мавжуд бўлиши бора-бора тушкунликка олиб келади. Шифокор ва психологларнинг таъкидлашича, дунёда кенг тарқалган юрак-қон томир хасталиклари аксарият ҳолларда депрессия туфайли юзага келади. Зеро, тушкунлик оқибатида нафақат асаб, балки овқат хазм қилиш, нафас олиш тизимларининг ҳам ишдан чиқиши тиббий амалиётда кўп кузатишган.

Овқатланиш тартибига риоя қилмаслик ва бунинг оқибатида организмда моддалар алмашувининг бузилиши ҳам депрессия учун шароит яратаяди. Шунингдек, ақлий ҳамда жисмоний меҳнатнинг ўзаро мувофиқлаштирилмагани, ҳаддан зиёд зўриқиш ва ўз вақтида дам олмаслик депрессияга олиб келувчи омиллардандир. Ҳатто ичакларимизда яшовчи фойдали микрорганизмлар камайганда ҳам депрессия юзага келиши мумкин. Ичаклардаги минглаб бак-

териялар ўзидан нейрокимёвий фаол моддалар ажратади. Шундай моддалардан бири серотониндир. У кайфият, иштаҳа, овқат хазм қилиш, уйку, хотира каби муҳим физиологик жараёнларнинг нормал кечишини таъминлайди. Табиийки, серотонин организмда камайиб кетганда ушбу жараёнларда бузилиш ҳолати кузатилади. Жумладан, кайфият тушиши натижасида тушкунлик, яъни депрессия пайдо бўлади.

Кайфиятни кўтарувчи айрим усуллар серотонин миқдорини кўпайтиришга ёрдам беради. Масалан, ёруғлик организмда серотонин синтезини кучайтириб, кайфиятни яхшилайдди. У депрессияни даволашда кенг қўлланилаётгани ҳам бежиз эмас. Жисмоний машқлар, масалан, эрталабки бадантарбия ҳам ниҳоятда яхши антидепрессантдир. Яна бир усул — пархез. Бунда овқатланиш рационида триптофан моддасига бой маҳсулотларнинг кўп бўлишига алоҳида эътибор қаратиш лозим. Дуккакли ўсимликлар — нўхат, ловия ва бошқалар шулар жумласидан.

Кулги инсон умрини узайти-

ришига хизмат қиладиган восита экани қадимдан маълум. Одам кулаётганда бош мия хужайраларидан оғриқ ва тажаруликни сўндирувчи махсус моддалар — энкефалин ва эндорфин ажралиб чиқади. Бу эса касалликларнинг олдини олишга хизмат қилади. Қадимги Шарқ, хусусан, Хитой табобатида беморларни кулги билан даволаш усули бўлгани фикримизни тасдиқлайди.

Ҳар бир инсоннинг сеvimли ранги, мусиқаси, таоми, фильми, китоби, кийиниш услуби, машғулотли бўлади. У ана шундай ёқимли нарсалар қуршовида бўлса, тажарулик, тушкунликдан осон қутулади. Шу туфайли ҳомиладор аёлларга доимо чиройли манзаралардан бахра-

манд бўлиш, ёқимли мусиқани тинглаш, сеvimли таомларни истеъмол қилиш, асосийси, яхши кайфиятда юриш тавсия этилади. Чунки булар она вужудида шаклланаётган боланинг соғлом ва бақувват бўлишини таъминлайди.

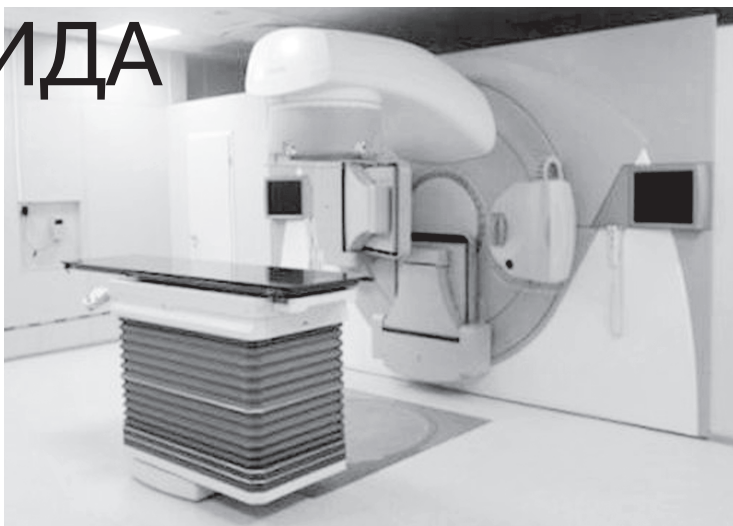
Инсон ҳаёт гўзал ва қизиқарли лаҳзаларга бой экани, улардан оқилона фойдаланиш кераклигини ҳис қилиб яшасагина, ҳеч қандай касалликларга йўлиқмайди. Иродаси мустаҳкам, маънан етук одамларгина бунинг уддасидан чиқа олади.

Сабоҳат ТОШПҮЛОВА,
Ўзбекистон Фанлар академияси Геномика ва биоинформатика маркази кичик илмий ходими

G'amxo'rlik

БОЛАЛАР САЛОМАТЛИГИНИ АСРАШ ЙЎЛИДА

2001 йилдан бери 40дан ортиқ мамлакатда 15 февраль — халқаро саратонга чалинган болалар куни сифатида ўтказилади. Статистик маълумотларга кўра, ҳар йили дунёда 200 мингдан ортиқ бола бу хасталикка чалинмоқда. Мутахассисларнинг таъкидлашича, тўғри қўйилган ташхис онкологик касалликларни муваффақиятли даволашда асосий омил ҳисобланади. Хавфли ўсма касаллигининг жами 200га яқин тури бўлиб, инсон танасининг исталган қисмида ривожланиши мумкин.

— Болалардаги хавфли ўсма касалликлари ирсий омиллар ёки ташқи муҳитнинг таъсири асосида юзага келади, — дейди Соғлиқни сақлаш вазирлиги болалар бош онкологи, Онкология илмий маркази болалар онкологияси бўлимлари илмий раҳбари Тожддин Мустафоев. — Болаларда учрайдиган ўсма касалликлари орасида хавфли лимфомалар, марказий нерв системаси ўсмалари, буйрак хавфли ўсмалари, нейробластома, суяк ва юмшоқ тўқима ўсмалари, герминоген ўсмалар ва бош-бўйин соҳаси ўсмалари етакчи ўринни эгаллайди. Бундан ташқари, суяк ва юмшоқ тўқималарда учрайдиган оралик ва хавфсиз турдаги ўсмалар ҳам болаларда кўп учрайди. Ушбу касалликлар барча ҳолатларда комбинирлашган ва комплекс усуллар билан даволанади.

Хавфли ўсма касалликларининг биринчи ёки иккинчи босқичларида муружаат қилган беморлар тўлиқ тузалиб кетади. Бироқ саратоннинг ўндан бир қисми учинчи даражада намоён бўлади. Бемор болаларнинг 8 фоизда касалликнинг тўртинчи даражасидагина ташхис маълум бўлади. Республикада ҳар йили 700га яқин болада хавфли ўсма касалликлари аниқланади, уч мингга яқин бола диспансер ҳисобида туради.

Мазкур касалликлар қанчалик

хавфли бўлмасин, замонавий тиббиёт тараққиёти бемор болаларни улардан халос қилиш имкониятини беради. Бу борада дунё миқёсида амалга оширилаётган ишлар кўлами тобора кенгайиб бормоқда. Хусусан, юртимизда болалар саломатлигини асраб-авайлаш, ҳар томонлама ҳимоя қилиш масаласига алоҳида эътибор қаратилмоқда. Бир қанча давлат ва нодавлат ташкилотлари, тиббиёт муассасалари, махсус фондлар, марказлар, жамоат бирлашмалари, қолаверса, ривожланган давлатлар билан ўрнатилган ҳамкорлик натижасида нафақат ўсма, балки бошқа хавфли касалликларга қарши курашиш, уларнинг олдини олиш, самарали даволаш чораларини кучайтириш бўйича муайян ютуқларга эришилмоқда.

— 2011 йилда «Болалар онкологияси» бўлимнинг замонавий талабларга мос, 50 ўринли янги даволаш биноси фойдаланишга топширилди, — дейди Т.Мустафоев. — Бўлимда хавфли ўсма касалликларини текшириш ва ташхислашнинг барча замонавий, илғор технологик усуллари амалиётга татбиқ қилинган. Бундан ташқари, бинода болаларнинг психологик ҳолатини яхшилаш мақсадида махсус ўқув ва ўйин хоналари ташкил этилган.

Ўзбекистонда бугунги кунда онкология хизматининг 17та йирик муас-

саси фаолият юритмоқда. Республика онкология илмий маркази бош ташкилот бўлиб, унинг негизида туман ва шаҳар поликлиникаларида бўлимлар фаолият юритади.

2014 йили онкология хизматини давлат ҳисобидан молиялаштириш икки баробар ошди. Исломи тараққиёт банки ва бошқа халқаро молия ташкилотлари кўмаги билан соҳа муассасаларини янги авлод қурилмалари билан жиҳозлаш бўйича лойиҳалар амалга оширилмоқда. Соғлиқни сақлаш вазирлиги томонидан онкологик хизмат учун бир нечта радиотерапевтик жиҳоз сотиб олинмоқда ва бу «Ўзбекистон Республикаси онкология муассасаларини модернизациялаш» лойиҳаси доирасида амалга оширилмоқда.

Айтиш керакки, радиотерапевтик асбоб-ускуналар саратон ўсмаларини 3D форматда кўриш ҳамда уларни қўшни тўқималарни зарарлантормаган ҳолда нурлантириш имконини беради. Шунингдек, сотиб олинган асбоб-ускуналар орасида ўсмаларни масофадан туриб нурлантириш, тананинг ички бўшлиғининг гамма-терапияси учун мўлжалланган қурилмалар мавжуд.

Назокат ҚУРБАНИЯЗОВА,
«Turkiston» мухбири

АКТ va yoshlar

Интернет замонавий ёшлар учун қулай мулоқот воситасига айланди. Бугун ҳатто қишлоқ жойларида ҳам глобал тармоқ ёрдамида дунё билан юзлашаётган йигит-қизларни кўриб хайратланмаймиз. Уларнинг ахборот технологиялари соҳасидаги билимлари тобора юксалмоқда.

МАКТАБ ВЕБ-САЙТИДА ИНТЕРФАОЛ ХИЗМАТЛАР

Ҳозир республикадаги деярли барча ташкилот ва муассасалар, кўплаб корхоналар ўз веб-сайтларига эга. Бундай веб-ресурслар корхона ёки ташкилотнинг нуфузини ошириш баробарида, кенг жамоатчиликни унинг фаолиятдан хабардор қилиш имкониятини ҳам беради.

Юртимизда 2014 йил якунлари бўйича ўтказилган «Халқ таълими тизимидаги энг яхши веб-сайтлар» кўрик-танлови натижаларига кўра, Навоий шаҳридаги 11-ихтисослаштирилган давлат умумтаълим мактабининг www.11-maktab.uz сайти «Энг яхши таълим муассасаси веб-сайти» номинацияси бўйича голибликни қўлга киритди.

— Сайтимиз ишга тушганига кўп вақт бўлмаса-да, интернет тармоғида анча оммалашиб улгурди, — дейди мактаб директорининг ўқув ишлари бўйича ўринбосари Райхон Рўзиёева. — Унда бир қатор қулайликлар яратилган. Фойдаланувчилар мактаб фаолияти билан танишиш билан бирга, ўқув қўлланмалар, дарсликлар, фанларга тегишли тақдимотларни ҳам юклар олиши мумкин. Эндиликда сайтимизни янада ривожлантириб, маълумотлар базасини кенгайтиришни мақсад қилганмиз.

Мактаб веб-сайтида интерфаол хизматларнинг самарали йўлга қўйилгани фойдаланувчилар учун алоҳида қулайлик яратмоқда. Жумладан, унда психологик хизмат, онлайн дарслардан фойдаланиш, турли фанлардан тест саволларини топиш, мактаб раҳбариятининг қабул қилган, янгиликлар, эълонлардан хабардор бўлиш мумкин.

Навоий шаҳридаги 11-ихтисослаштирилган давлат умумтаълим мактаби республикадаги етакчи таълим муассасаларидан биридир. Ўқитувчилар ҳар бир дарсни ўқувчиларга қизиқарли ва тушунарли тарзда ўтиш мақсадида янги педагогик технологиялардан фойдаланмоқда. Бу ўз ўрнида таълим самардорлигини ошириш ва ўқувчиларнинг ахборот-коммуникация технологияларини пухта ўзлаштиришига замин ҳозирлайди.

— Замонавий ахборот технологиялари жуда қизиқман, — дейди 9-синф ўқувчиси Отабек Келдиёров. — Мактабимизнинг веб-сайти бўлгани жуда яхши. У орқали бошқа тенгдошларимиз, таълим муассасалари билан ютуқ ва муваффақиятларимизни бўлиша оламиз. Ўзим ҳам яқинда шахсий веб-сайтимни яратдим.

Отабек сингари мактабдаги бошқа ўқувчилар ҳам ўз веб-сайтларига эга. 8-синфда таълим олаётган Нилуфар Баҳриддинова, 9-синф ўқувчиси Суннат Қаршибоев шулар жумласидан. Суннат юқорида тилга олинган танловда «Энг яхши ўқувчи веб-сайти» йўналиши бўйича голиб топилгани ҳам эътиборга моликдир. Бу мамлакатимиз ёшларининг ахборот-коммуникация технологияларидан фойдаланиш салоҳияти нечоғлик юксалаётганидан далолат беради.

Отабек АСЛОНОВ,
«Turkiston» мухбири

Yurtning jasur o'g'lonlari

БЕЛИДА БЕЛБОҒИ БОР

Юрт тинчлиги ва эл осойишталигини таъминлашга бел боғлаган йигит учун тўсиқларнинг аҳамияти йўқ. Юрагидаги шижоат барчасини енгилга ёрдам беради.

Қарши иқтисодиёт касб-хунари коллежида ташкил этилган «Ёш қутқарувчи» кўргазмали мусобақасини кузатиб, бунга яна бир марта амин бўлдик. Тўғри, мусобақа бўлгач, унда кимдир шартни бошқалардан кўра яхшироқ бажариб, кўпроқ балл йиғиши табиий. Гап голиблик ёки мағлублик ҳақида эмас. Иштирокчилар учун биринчи ўринни олиб, совриндор бўлишдан кўра,

ушбу касбнинг мохир эгаси бўлиш муҳимроқлигини уларнинг кўзларида ёниб турган ғайрату шижоатидан пайқадик.

Кўргазмали мусобақада Қарши иқтисодиёт касб-хунари коллежининг «Бургутлар», Қарши шаҳридаги 28-мактабнинг «Қалқон», 40-мактабнинг «Чаққонлар» жамоалари ўзаро беллашди.

Жамоалар дастлаб ўз таълим муассасаларида «Ёш қут-

қарувчи» кўнгилилар клуби учун яратилган шароитлар ҳақида ҳикоя қилди. Иккинчи босқичда гуруҳ сардорлари бешта саволга жавоб берган бўлса, кейинги шартларда фуқаро муҳофазаси ва тезкор тиббий ёрдам кўрсатиш маҳорати ҳамда фавқуллодда вазиятларда қандай ҳаракат қилишларини жисмоний машқлар орқали намоён этди. Сўнгги босқичда гуруҳларнинг фавқуллодда вазиятлар-

да ҳаракат қилишга тайёргарликлари синовдан ўтказилди.

Барча шартларни юқори даражада бажарган «Қалқон» жамоаси биринчи ўринни, «Бургутлар» жамоаси иккинчи, «Чаққонлар» жамоаси учинчи ўринни эгаллади.

Ахрор СОДИҚОВ,
«Камолот» ЕИХ
Қашқадарё вилояти
кенгаши матбуот
хизмати ходими

Хоразм вилояти Ҳазорасп туманидаги «Ҳазорасп агродеталь» масъулияти чекланган жамиятида ойига 100 минг дона полипропилен қопи ишлаб чиқариш қувватига эга линия ишга туширилди.

Замонавий технологиялар асосида

Бу ерда замонавий технологиялар асосида тайёрланаётган 25 ва 50 килограмм сизимли қоплар қишлоқ хўжалиги, озиқ-овқат маҳсулотлари ҳамда қурилиш молларини қадоқлашга мўлжалланган. Айти пайтда корхонада меҳнат қилаётган 20 кишининг асосий қисми ёшлардир.

Шоназар ҚОРИЕВ (ЎЗА) олган суратлар

San'at va madaniyat olami

Ўзбек рақслари Петербург осмони остида

Тошкент Миллий рақс ва хореография олий мактаби талабалари «Петербург осмони остида» халқаро танловининг халқ рақси йўналиши бўйича иккита бош мукофотни қўлга киритди.

Юртимиз вакилларининг турли мамлакатлардан 800 нафардан зиёд санъаткор қатнашган мазкур танловдаги муваффақияти миллий рақс мактабимизнинг катта ютуғи экани мутахассислар томонидан таъкидлаб ўтилди.

Борис Эйфман номидаги замонавий хореография академияси томонидан учинчи бор ўтказилган танловда ўзбек раққосалари «Ларзон», «Лазги», «Дилхирож» ва «Лаган рақси»ни ижро этган.

Алишер Навоий номидаги Ўзбекистон Миллий кутубхонасида халқ артисти, созанда, бастакор, Ўзбекистон жаз оркестри бадий раҳбари Мансур Тошматов билан ижодий учрашув бўлиб ўтди.

Серқирра ижодкор билан учрашув

Тадбирда маданият ва санъат намоёндалари, коллеж ўқувчи ва талаба-ёшлар иштирок этди.

Учрашув давомида Мансур Тошматовнинг «Синтез», «Наво», «Садо» каби вокал-чолғу ансамблларидаги фаолияти, у тузган «Сидерис», «Сетора» гуруҳлари хусусида қизгин суҳбат бўлиб ўтди.

Янги талқиндаги «Прадо»

Испаниянинг Мадрид шаҳрида кўзи ожизлар ҳамда санъатни янги услубда идрок этишни хоҳловчилар учун «Прадо» музейи очилди.

Музейдаги экспонатларни фақат пайпаслаш йўли билан идрок этиш одамнинг хаёл ва тасаввур дунёсини кенгайтиришга хизмат қилмоқда.

«Прадо» музейида турли миллат афсоналари акс эттирилган тасвирий санъат намуналари янги услубда тақдим этилган. Экспозициялардан машҳур таниқли рассомлар Леонардо Да Винчи, Диего Веласкес, Франциско Гойянинг шоҳ асарлари ҳам жой олган.

Парвина ОМОНОВА тайёрлади.

Mumtoz adabiyot dardonalari

Шижоат

Шижоат деб ботир ва юракли бўлмакни айтувлур. Шажий киши ҳеч нарсадан қўрқмайдурган ботир ва юракли бўлувлур. Саъй ва ғайратнинг зидди дангаса ва ялқовлик ўлдиги каби шижоатнинг зидди қўрқоқликдур. Қўрқоқ савдогар фойда қилмас. Қўрқоқ киши ўзини(нг) соясидан хурқар, ҳеч бир иш қилишга юраги бўлмас. Кўп кишилар ваҳима ва қўрқоқлик орқасидан молларидан, жонларидан, ватанларидан айриллувлар. Шунинг учун ҳар ишда шижоатни қўлдан бермаслик лозимдур. Шижоат инсониятнинг соф ойинаси, ифбат, ғайрат, истиқомат каби яхши хулқларнинг нурунийсидур. Шижоатнинг ҳақиқати қалбнинг матонатиндан, руҳнинг саломатиндан иборатдир. Ҳозирги замонда ботирлик — бойлиқда, қайси давлат ва миллатнинг давлати бўлса, шул устун бўлмақдадур. Чунки ҳукумат учун халқ, халқ учун хунар, хунар учун илм, илм учун оқча лозимдур.

Сарватли миллатлар миллиятларини йўқотмас, роҳат ва саодатда яшар. Бу кунда маданий миллатлар урушларини тижорат ва саноатга айландурдилар ва бу сояда бир-бирларига ғалаба ва рақобат қила бошладилар...

(Абдулла Авлонийнинг «Туркий гулистон ёхуд ахлоқ» асаридан)

Tabassum

«Шеър ўқийсизми ё одам қўрқитасизми?..»

Яна, Шайхимбек эди. «Сухайлий» тахаллуси учун уни Шайхим Сухайлий дер эдилар. Шеърни ғалати қилиб айтарди. Қўрқинчли сўз ва маъноларни ифодаларди. Унинг байтларидан бири будир (мазмун):

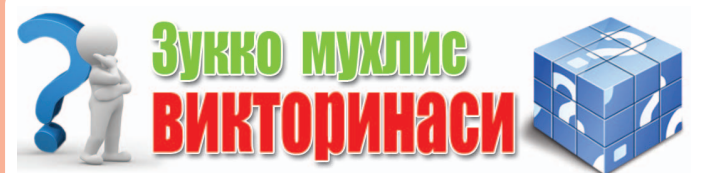
Ғам кечаси оҳимнинг қуюни осмонни ўрнидан қўзғатди.

Кўз ёшим селининг аждаҳоси ер юзини ютиб юборди.

Бир гал бу байтни Мавлоно Абдураҳмон Жомий хизматида ўқиган, деган гап юради. Мавлоно:

— Мирзо, сиз шеър ўқийсизми ё одам қўрқитасизми? — деган эканлар.

(«Бобурнома»дан)

Араб тили грамматикасини мукамал тарзда ишлаб чиққан олимни айтинг.

- Ўзбек олими Маҳмуд Замаҳшарий
- Форс шоири ва олими Умар Хайём
- Араб олими Зубайр ибн Абу Бакр
- Ҳиндистонлик олим Кабир Дехлавий

Жавобингизни 20 февраль соат 16:00га қадар 233-79-69, 233-95-97 рақамлари орқали билдиришингиз мумкин. Тўғри жавоб йўллаган мухлислар номи газетамизда эълон қилинади. Саволларга энг қўп тўғри жавоб топган муштарийлар йил якунида қимматбаҳо совғалар билан тақдирланади.

Ўтган сондаги саволнинг жавоби: Бобурнинг умр йўлдошларига. Олтиариқ туманидан Шоҳсултон Тўхтаматов тўғри жавоб йўллади.

МУАССИС

«КАМОЛОТ» ЁШЛАР ИЖТИМОЙ ҲАРАКАТИ МАРКАЗИЙ КЕНГАШИ

Газета Ўзбекистон Республикаси Матбуот ва ахборот агентлигида 2007 йил 19 апрелда № 0242 рақам билан рўйхатдан ўтган.

ISSN 2010-6998

91772010699000

БОШ МУҲАРРИР

Каримов Фахриддин Турдалиевич

Тахрир хайъати

Баҳодир Фаниев, Мехриддин Шукуров (бош муҳаррир ўринбосари — «Turkiston»), Элмурод Нишоннов (масъул котиб — «Turkiston»), Ирина Кочергина (бош муҳаррир ўринбосари — «Молодёжь Узбекистана»), Елена Калинина (масъул котиб — «Молодёжь Узбекистана»), Рустам Қосимов

Навбатчи муҳаррир

Рўзикулов Дилшод Шухрат ўғли

Саҳифаловчи

Рўзиев Зафар Хусанович

Газета таҳририят компьютер марказида терилди ва саҳифаланди.

Таҳририят манзили: 100029, Тошкент, Матбуотчилар кўчаси, 32.
Телефонлар: (371) 233-95-97. (371) 233-79-69
e-mail: info@turkiston.uz

«Шарқ» наشريёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонасида, А-3 форматда чоп этилди. Ҳажми — 2 босма табок.
Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41.

Индекслар: 203, 3203
Баҳоси келишилган нарҳда.

Буюртма Г-256.
Адади — 11261

Босилига топшириш вақти — 21.00
Топширилди — 23.30
ЎЗА якуни — 23.30

Офсет усулида босилган.

1 2 3 4 5